

Memo

Subsidies en fiscaliteiten zonnepanelen 2019

Datum: 19 augustus 2019 – geactualiseerd i.v.m. aangekondigde wijziging salderingsregeling voor kleinverbruikers en de najaarsronde van de SDE-subsidie 2019

Auteur: Stichting Energieke Regio (www.energiekeregio.nl, zonadvies@energiekeregio.nl)

Aan deze memo kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Voor grootverbruikers: de SDE+ 2019 regeling (najaarsronde)
3. Voor kleinverbruikers: de Energie Investeringsaftrek (EIA)
4. Voor groot- en kleinverbruikers: de Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)
5. Voor sportaccommodaties: de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties
6. Voor particulieren (en stichtingen of verenigingen): de btw-teruggave
7. Niet behandeld: de Postcoderoosregeling
8. Tot slot ... ontkrachting van hardnekkige misverstanden

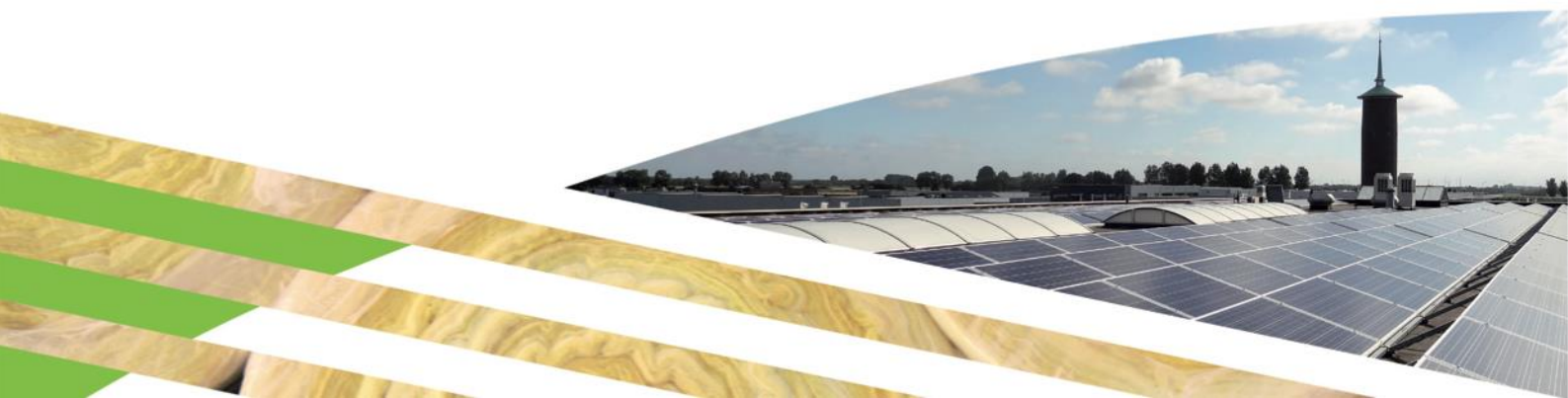
1. Inleiding

De Nederlandse Rijksoverheid ondersteunt het opwekken van duurzame zonnestroom. Daarom zijn er voor ondernemers en particulieren subsidies en fiscaliteiten beschikbaar, die het investeren in zonnestroominstallaties (zon PV) aantrekkelijker maken. Helaas veranderen deze regelingen vaak jaarlijks en soms zelfs gedurende het jaar. Onderstaande teksten gelden dan ook vanaf augustus 2019.

Voor een aantal van de faciliteiten is het van belang om te weten of men grootverbruiker of kleinverbruiker is. Dat wordt bepaald door de mate waarin de elektra aansluiting naar het openbare stroomnet afgezekerd is. Men is grootverbruiker bij een aansluiting groter dan 3 x 80A (Ampère). Tot en met 3 x 80A is men kleinverbruiker.

Beschikt men over meerdere aansluitingen, dan moeten de faciliteiten per aansluiting bekeken worden. Ook is het dan raadzaam om na te gaan of men niet teveel energiebelasting betaalt.

In businesscases die Energieke Regio opstelt, worden naast de investerings- en eventuele financieringskosten ook

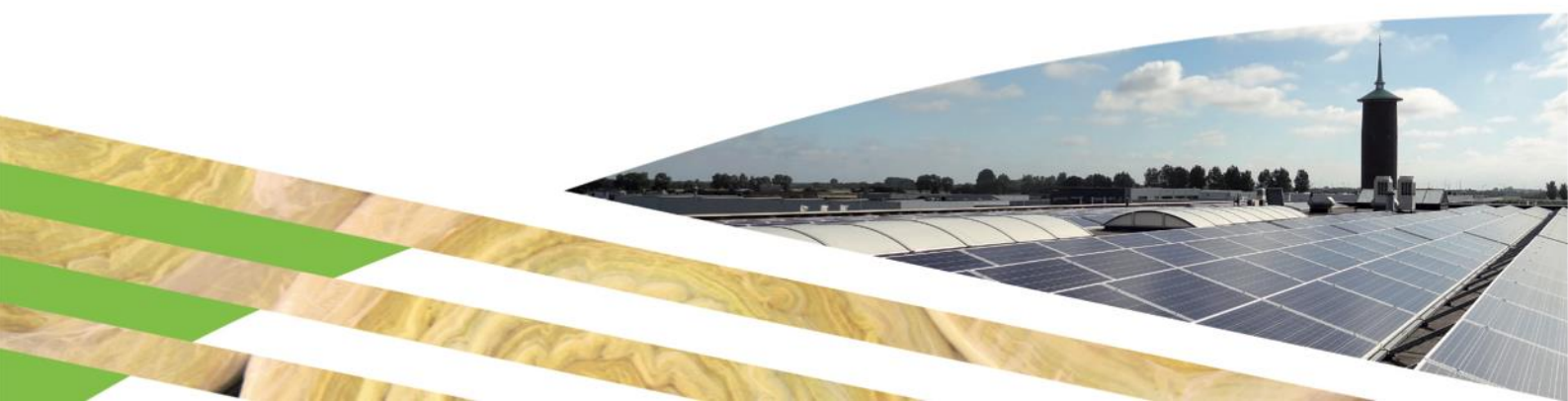

de te verwachten opbrengsten berekend. Die bestaan, naast eventuele subsidies, uit besparingen op in te kopen stroom, opbrengsten uit te verkopen stroom en de waarde van 'groencertificaten' (Garanties van Oorsprong, afgekort GVO's) en fiscale voordelen. In de berekeningen worden, in afstemming met de opdrachtgever, de waarden van variabelen als stroomprijverwachting, afschrijvings- en aflossingstermijn, belasting- en rentetarieven, etc. ingevuld. Zo kunnen verschillende scenario's objectief vergeleken worden en kan bepaald worden of men bij voorkeur investeert uit eigen of (deels) vreemd vermogen.

Voor alle businesscases is het van belang om te weten of men mag 'salderen'. Salderen houdt in, dat men stroom die men niet direct zelf gebruikt of opslaat teruglevert aan het openbare stroomnet, en daar naast een vergoeding voor de stroom ook de energiebelasting en btw over vergoed krijgt. In de huidige regelgeving mogen grootverbruikers niet salderen en kleinverbruikers wel. Eind april 2019 is door de Rijksoverheid aangekondigd dat vanaf 2023 voor kleinverbruikers het voordeel van de saldering stapsgewijs zal worden teruggebracht, omdat saldering voor de Rijksoverheid kostbaar is vanwege het beperken van de inkomsten uit energiebelasting. Ook zou een ongewijzigde salderingsregeling zonnepanelen zo aantrekkelijk maken dat ze in de meeste gevallen ruim binnen 7 jaar zouden worden terugverdientijd. De huidige salderingsregeling wordt naar verwachting zodanig afgebouwd dat ook investeringen in de komende jaren een gemiddelde terugverdientijd rond 7 jaar behouden. In onze businesscases rekenen we met een stapsgewijze afbouw van het salderingsvoordeel in de periode 2023-2030 (elk jaar 12,5% minder salderingsvoordeel).

Verder is het van belang om te weten dat energiebelasting op elektriciteit in meerdere schijven wordt geheven. Over de eerste 10.000 kWh wordt een hoog bedrag aan energiebelasting geheven (incl. de opslag t.b.v. duurzame energie €0,11753/kWh excl. btw, ruim de helft van de totale stroomprijs!), voor de volgende 40.000 kWh is dat €0,08117/kWh excl. btw en daarboven slechts €0,02161/kWh excl. btw. Deze tarieven zijn de afgelopen jaren voor de schijven boven 10.000 kWh flink gestegen! Als men zelf energie gaat opwekken, dan 'bespaart' men kosten in de schijf met het laagste tarief energiebelasting dat men betaalt en pas nadat men die schijf gevuld heeft uit de daaropvolgende schijf. De duurste schijf is dus pas als laatste aan de beurt. Zie hiervoor paragraaf 8 van deze memo. Het kabinet heeft aangekondigd de tarieven voor energiebelasting op elektra de komende jaren te gaan verlagen en die voor energiebelasting op aardgas te gaan verhogen. De verwachting is dat de verlagingen van de energiebelasting op elektriciteit opnieuw alleen de eerste schijf van 10.000 kWh betreffen en de meeste zakelijke afnemers jaarlijks meer energiebelasting gaan betalen.

Naast de hieronder behandelde regelingen m.b.t. zonnestroominstallaties zijn er talrijke subsidies en fiscaliteiten voor andere verduurzamingsmaatregelen. Deze worden hier niet behandeld. Een regeling die wel het vermelden waard is, is de per 1 januari 2016 ingevoerde investeringssubsidie duurzame energie (ISDE). Deze regeling geldt voor particulieren, zakelijke en maatschappelijke organisaties en sinds medio 2017 ook voor overheden en biedt een tegemoetkoming in de investeringskosten van installaties waarmee zonder fossiele brandstoffen duurzame

warmte wordt opgewekt. Stichting Energieke Regio heeft hierover een aparte memo opgesteld.

2. Voor grootverbruikers: de SDE+ 2019 regeling (najaarsronde)

SDE staat voor Stimulering Duurzame Energieproductie. SDE-subsidie is dus een productiesubsidie, er wordt (als het om zon PV gaat) subsidie verstrekt over de opgewekte stroom. De subsidie beoogt het verschil in kostprijs van duurzaam opgewekte energie t.o.v. fossiele energie te compenseren. Ook compenseert deze subsidie het niet mogen salderen door grootverbruikers. De subsidie kan worden aangevraagd voordat de investeringsverplichting wordt aangegaan (dus voordat de opdracht wordt verstrekt) en geldt alleen voor nieuwe installatieonderdelen.

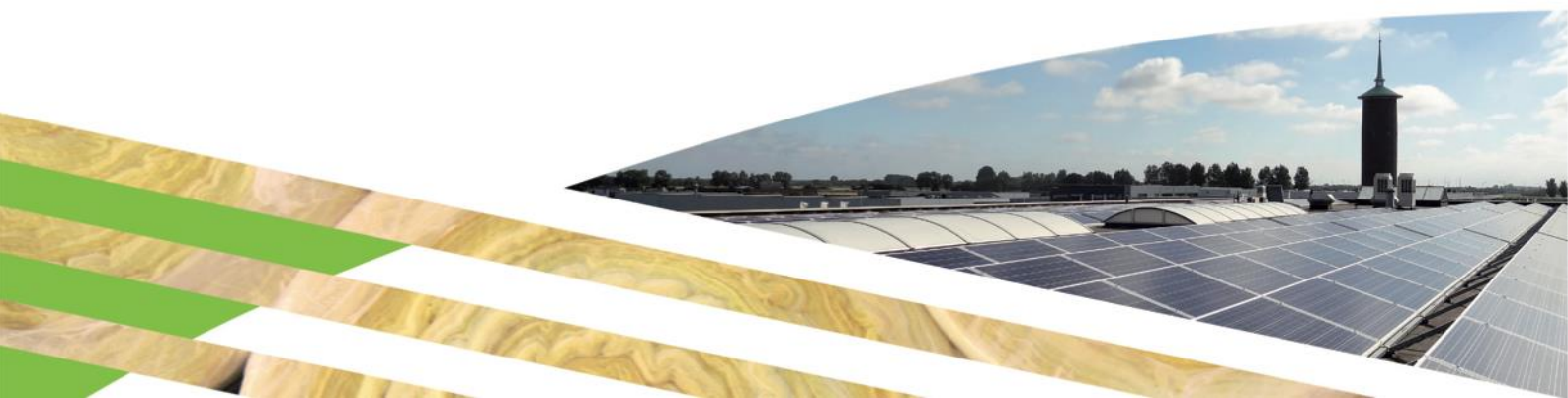
SDE+ subsidie kan alleen worden aangevraagd door (toekomstige) grootverbruikers, die (bij het ingaan van de subsidie) dus boven 3 x 80A afgezekerd moeten zijn. De installatie moet een minimaal vermogen hebben van 15.000 Wp (Wattpiek, bijvoorbeeld 50 panelen à 300 Wp). De regeling geldt voor bedrijven, (non-profit) instellingen en particulieren. Er kan per grootverbruikaansluiting subsidie aangevraagd worden. Voor installaties van (opgeteld in geval van meerdere aanvragen door één organisatie) groter dan 500.000 Wp dient een haalbaarheidsstudie te worden bijgeleverd, conform het model op de website van RVO (www.rvo.nl).

Het totale budget voor de SDE+ 2019 regeling is €10 miljard, verdeeld over twee rondes van ieder €5 miljard. Dit bedrag wordt verdeeld over de categorieën: Biomassa, Geothermie, Water, Wind (land, meer en primaire waterkering) en Zon. Voor windenergie op zee is een aanvullend bedrag beschikbaar. In 2018 was het beschikbare bedrag nog €12 miljard. De €5 miljard van de 'voorjaarsronde 2019' wordt niet volledig benut: er is voor iets minder dan 5 miljard aan aanvragen ingediend, waarvan ca. €3 miljard voor Zon. De afhandeling van de 'voorjaarsronde 2019' loopt nog, de meeste beschikkingen zijn inmiddels (medio augustus) afgegeven.

In 2020 gaat de SDE-subsidieregeling ingrijpend veranderen en gaan de subsidiebedragen omlaag. Daarom zullen veel organisaties ervoor kiezen om in het najaar van 2019 SDE-subsidie aan te vragen.

De 'najaarsronde 2019' wordt van 29 oktober t/m 14 november 2019 doorlopen. Vanaf 04 november 2019 17.00 uur wordt het aanvragen van SDE-subsidie voor zonne-energie voor de meeste partijen pas financieel interessant.

De najaarsronde bestaat uit 3 fases, die ieder ongeveer een week duren. Na de eerste fase wordt het subsidiebedrag hoger, maar op een vooraf lastig te voorspellen dag kan de pot voor de najaarsronde leeg zijn. Aanvragen worden op volgorde van ontvangst van alle vereiste stukken beoordeeld en op de dag dat de pot leeg gaat op volgorde van inschrijfbedrag per kWh. Het is dus belangrijk om vooraf te bepalen met welk subsidiebedrag per kWh men tevreden is. Hoe lager dat is, hoe groter de kans dat de subsidie wordt toegekend. Er kan per ronde slechts één aanvraag per aansluiting/adres worden ingediend. Met meerdere aansluitingen op meerdere adressen kan er per aansluiting/adres één aanvraag per ronde worden ingediend, desgewenst voor verschillende hoogtes.

Toegekende subsidie wordt 15 jaar lang gegarandeerd. De methodiek is als volgt. Er wordt ingeschreven op een 'basisbedrag' van bijvoorbeeld €0,099 subsidie per geproduceerd kWh zonnestroom. De subsidie wordt toegekend voor bijvoorbeeld max. 100.000 kWh per jaar. Jaarlijks wordt door ECN het 'marktvoordeel' per kWh voor dat jaar bepaald, het 'correctiebedrag'. De uit te betalen subsidie per opgewekt kWh is gelijk aan het basisbedrag, verminderd met het correctiebedrag. Stel dat in een jaar het correctiebedrag €0,041/kWh is, dan wordt er dus in dat jaar €0,099 (basisbedrag) - €0,041 (correctiebedrag) x 100.000 kWh (als die productie behaald is) = €5.800 aan subsidie uitbetaald. Is de jaarproductie lager, dan wordt er evenredig minder subsidie uitgekeerd.

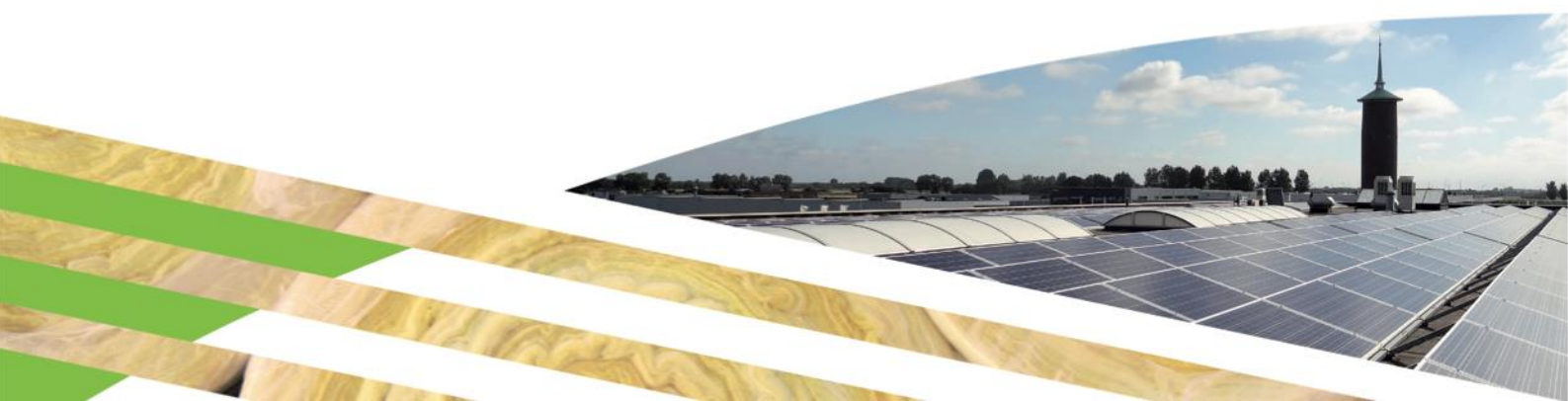
De 'basisenergieprijs' is de ondergrens voor het correctiebedrag. Als het correctiebedrag gelijk is aan de basisenergieprijs, wordt de maximale subsidie per kWh uitgekeerd. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat stelt de basisenergieprijs per SDE+ ronde vast. Deze geldt vervolgens de gehele subsidieperiode.

Sinds 2018 is er een differentiatie in de tarieven voor de basisenergieprijs en correctiebedragen. Achterliggende gedachte is dat grotere installaties efficiënter zijn dan kleinere (en dus met minder subsidie per kWh toekunnen) en dat stroom die zelf gebruikt wordt een groter marktvoordeel oplevert dan stroom die aan het openbare net geleverd wordt (en dus ook met een lagere subsidie per kWh rendabel is). Dit heeft voor de 'najaarsronde 2019' geleid tot de volgende differentiatie:

- Installaties tussen 15.000 en 1.000.000 Wp:
basisenergieprijs is €0,025/kWh voor netlevering (stroom die niet zelf gebruikt wordt);
basisenergieprijs is €0,053/kWh voor niet-netlevering (stroom die wel zelf gebruikt wordt).
- Installaties vanaf 1.000.000 Wp:
basisenergieprijs is €0,025/kWh voor netlevering (stroom die niet zelf gebruikt wordt);
basisenergieprijs is €0,044/kWh voor niet-netlevering (stroom die wel zelf gebruikt wordt).

Rekenvoorbeeld: een installatie die 100.000 kWh per jaar produceert, waarvan 30% zelf wordt gebruikt en 70% wordt teruggeleverd aan het net, heeft een gemiddelde basisenergieprijs van $30\% \times €0,053$ en $70\% \times €0,025 = €0,0334/kWh$. Bij een subsidiebedrag van €0,099/kWh wordt er dus maximaal (als het correctiebedrag lager dan of gelijk aan de basisenergieprijs is) $€0,099 - €0,0334 = €0,0656/kWh$ uitgekeerd. Als de jaarproductie 100.000 kWh is, dan ontvangt men dus $100.000 \times €0,0566 = €6.560$ subsidie. Bij een hoger correctiebedrag is de uitkering lager.

De basisbedragen die in de subsidiebeschikking worden vermeld, worden gebruikt om de maximale subsidie over de volledige looptijd vast te stellen. Als het correctiebedrag 15 jaar gelijk aan de basisenergieprijs of daaronder blijft, zal dus over 15 jaar verspreid in bovenstaand rekenvoorbeeld $15 \times €6.560 = €98.400$ aan subsidie uitgekeerd worden. Dat is, afhankelijk van het type dak waarop de panelen geplaatst worden, 25-90% meer dan de aanschafprijs van deze installatie en dan zijn de besparingen op de stroominkoop nog niet eens meegerekend! Die

€98.400 is in deze casus het maximum. Bij stijgende elektraprijzen wordt het subsidiebedrag per kWh lager (maar is de besparing op inkoop groter), bij dalende elektraprijzen stijgt het subsidiebedrag per kWh weer, totdat het genoemde maximum is bereikt. Omdat het correctiebedrag jaarlijks opnieuw wordt afgestemd op de marktprijs voor elektra, heeft deze in de businesscase voor de installatie een sterk dempend effect op de fluctuaties van de stroomprijs.

Als de maximum gesubsidieerde productie na 15 jaar nog niet bereikt is, dan komt de productie van het 16^e jaar ook in aanmerking voor subsidie, totdat de maximum gesubsidieerde productie (14.250 'vollasturen') volgehaakt is.

In de fasering zijn de maximale subsidiebedragen per kWh in de 'najaarsronde 2019' voor zon-PV als volgt:

- €0,090/kWh: vanaf 29 oktober 2019 9:00 uur;
- €0,099/kWh (boven 1.000.000 Wp voor gebouwgebonden installaties €0,092/kWh en voor niet-gebouwgebonden installaties €0,088/kWh): vanaf 04 november 2019 17:00 uur;
- in de fase vanaf 11 november 2019 17:00 uur t/m 14 november 2019 17:00 uur kan tot hetzelfde maximum worden ingeschreven, maar is de kans op toekenning kleiner.

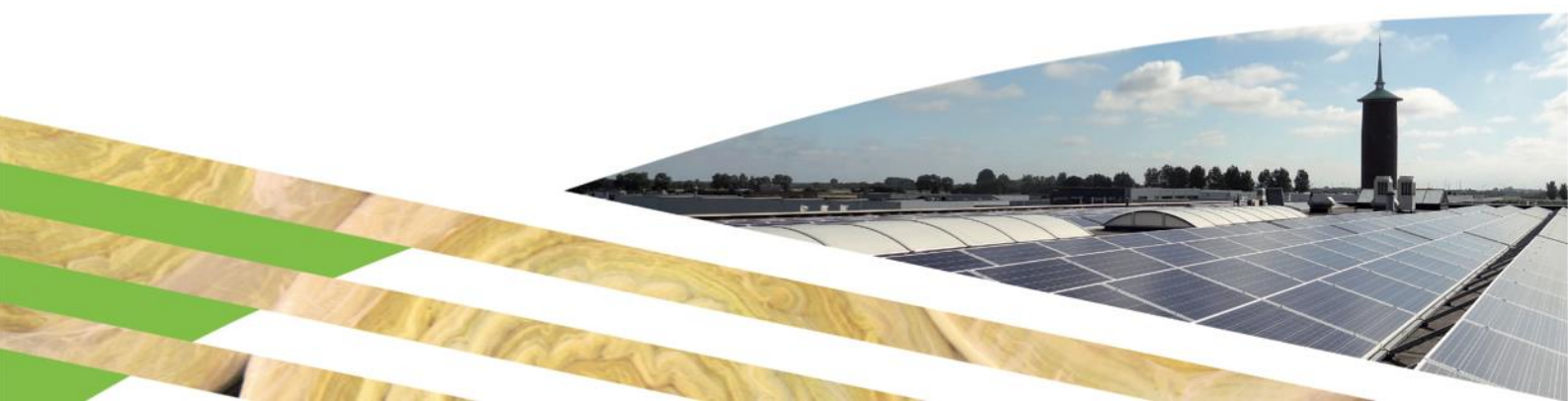
Inschrijven op 04 november 2019 verdient daarom de voorkeur.

De afgelopen jaren zijn de maximale subsidiebedragen voor zon-PV stapsgewijs verlaagd, aansluitend op de prijsverlaging van zonnepanelen. Sinds 2018 geldt dat voor installaties boven 1.000.000 Wp een lager maximum geldt dan voor kleinere installaties.

Net als in 2016 is ingevoerd kan men in tiende eurocenten aangeven met welk bedrag per kWh men genoeg neemt. Door onder het maximale subsidiebedrag voor de desbetreffende fase in te schrijven, vergroot men de kans op toewijzing. Alle aanvragen die in de eerste 24 uur van een nieuwe fase inclusief alle vereiste gegevens worden ingediend, worden als gelijktijdig ingediend beschouwd. In het geval dat in die 24 uur de pot leeg raakt, worden de aanvragen met het laagst aangevraagde subsidiebedrag per kWh als eerste toegekend. Ook gehandhaafd zijn de begrenzing op 950 vollasturen/jaar en de bepaling dat installaties met een groter vermogen dan 500 kW (ca. 1.700 panelen) geen SDE-subsidie krijgen in perioden waarin de elektriciteitsprijs op de markt langer dan 6 uur negatief is.

Voor bedrijven, (non-profit) instellingen en particulieren met een grootverbruikaansluiting is het dus verstandig om in de weken voorafgaand aan de openstelling van een nieuwe subsidieronde de (verkennende) businesscase voor de installatie op te (laten) stellen en te bepalen met welk subsidiebedrag men tevreden is.

Nieuw in de 'najaarsronde 2019' (staat op de website van RVO vermeld): *In verschillende delen van Nederland staat het elektriciteitsnet onder druk. Dit heeft consequenties voor SDE+ aanvragers. Om toekomstige problemen met*

transportcapaciteit beter te kunnen ondervangen, is het voornemen om de regelgeving SDE+ najaar 2019 te wijzigen.

Wilt u een aanvraag SDE+ najaar 2019 indienen? Dan moet u een transportindicatie van de netbeheerder meesturen, waaruit blijkt dat transportcapaciteit beschikbaar is voor de locatie waarvoor u aanvraagt. In september, na het debat met de Tweede Kamer, wordt de regeling vastgesteld. Aan de transportindicatie wordt momenteel gewerkt. Aanvragen is nu nog niet mogelijk. Houdt de SDE+ website in de gaten voor meer informatie.

Het aanvragen van de subsidie verplicht niet tot investeren. Na toekenning van de subsidie heeft men anderhalf jaar (bij installaties groter dan 1.000.000 Wp drie jaar, waarbij er na anderhalf jaar een opdrachtbevestiging moet worden aangeleverd) de tijd om de installatie in gebruik te nemen. Maakt men geen gebruik van de subsidie, dan vloeit het bedrag terug in de algemene middelen van de Rijksoverheid en mag men tot drie jaar na de datum waarop de subsidiebeschikking is afgegeven voor de desbetreffende locatie geen nieuwe SDE-subsidie aanvragen. Het is toegestaan om uiteindelijk een kleinere installatie te installeren dan waarvoor subsidie is aangevraagd en een rechtsevenredig deel van de toegewezen subsidie te incasseren.

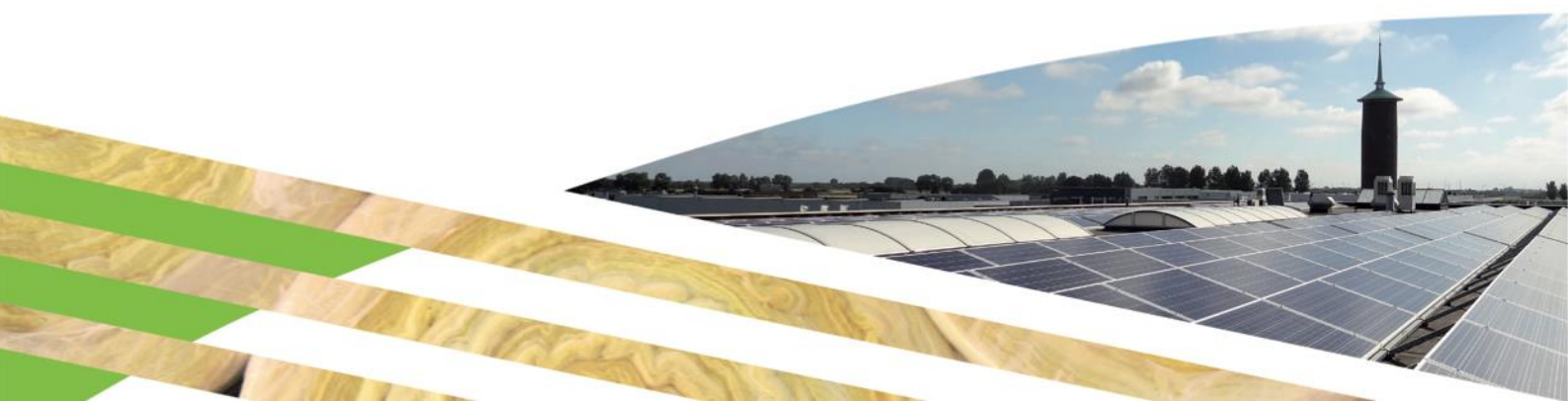
Let op: als voor de zonnestroominstallatie naast SDE-subsidie ook andere subsidies en fiscaliteiten worden benut, dan kan er sprake zijn van overstimulering. Er bestaat dan de verplichting te toetsen aan het Europese Milieusteunkader (MSK). In het geval van overstimulering kan de subsidie worden afgetopt. Toetsing kan vooraf plaatsvinden met een rekenblad (te vinden bij de downloads op www.rvo.nl/SDE). RVO zal een jaar na ingebruikname van de installatie gegevens opvragen om zelf te toetsen of er sprake is van overstimulering. Daarna is men zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen in de stimulering van de zonnestroominstallatie.

Kortom: de SDE-subsidie kent vele randvoorwaarden en is niet eenvoudig te doorgronden, maar levert in de meeste gevallen een prima stabiel rendement op. Het loont zeker de moeite om deze kans te verkennen!

3. Voor kleinverbruikers: de Energie Investeringsaftrek (EIA)

EIA staat voor Energie Investeringsaftrek. Het is dus een investeringsfaciliteit, er wordt (als het om zon PV gaat) een eenmalig belastingvoordeel verstrekt op de investering in een zonnestroominstallatie. Het belastingvoordeel beoogt de kostprijs van duurzaam opgewekte energie te verlagen. De aftrek moet worden aangevraagd binnen drie maanden nadat de investeringsverplichting is aangegaan (de opdracht is verstrekt) en geldt alleen voor nieuwe installatieonderdelen. Het budget voor EIA is voor 2019 opnieuw vastgesteld op €147 miljoen.

EIA kan alleen worden aangevraagd door kleinverbruikers, die dus maximaal 3 x 80A afgezekerd mogen zijn. De installatie moet een minimaal vermogen hebben van 25.000 Wp (Wattpiek, bijvoorbeeld 84 panelen à 300 Wp). De

regeling geldt voor bedrijven, niet voor particulieren en (non-profit) instellingen, en is alleen effectief als er inkomsten- of vennootschapsbelasting betaald wordt of met andere belastingjaren verrekend kan worden. Hoe hoger het belastingtarief, hoe hoger het voordeel van de fiscale aftrek.

EIA wordt alleen toegekend als de investering voldoet aan de criteria die zijn vastgelegd in de Energielijst 2019. De Energielijst wordt jaarlijks herzien. In de Energielijst 2019 gaat het bij zonnepanelen in de gebouwde omgeving om bedrijfsmiddelcode 251102: 'zonnepanelen voor elektriciteitsopwekking'.

De faciliteit werkt als volgt. Als de installatie voldoet aan de voorwaarden, dan mag 45% van het investeringsbedrag incl. 'voortbrengingskosten' waaronder het advies aan extra fiscale aftrek boven de reguliere afschrijving genoten worden. De begrenzing op een investering van maximaal €0,75/Wp is per 2019 vervallen.

Een rekenvoorbeeld: de installatie heeft een vermogen van 40.000 Wp. De investering bedraagt incl. de voortbrengingskosten €0,85/Wp excl. btw, in totaal €34.000 excl. btw. Er wordt 25% vennootschapsbelasting betaald. De extra fiscale aftrek bedraagt eenmalig $45\% \times €34.000 = €15.300$. Tegen 25% vennootschapsbelasting betekent dat een netto voordeel van €3.825, ruim 11% van de bruto-investering.

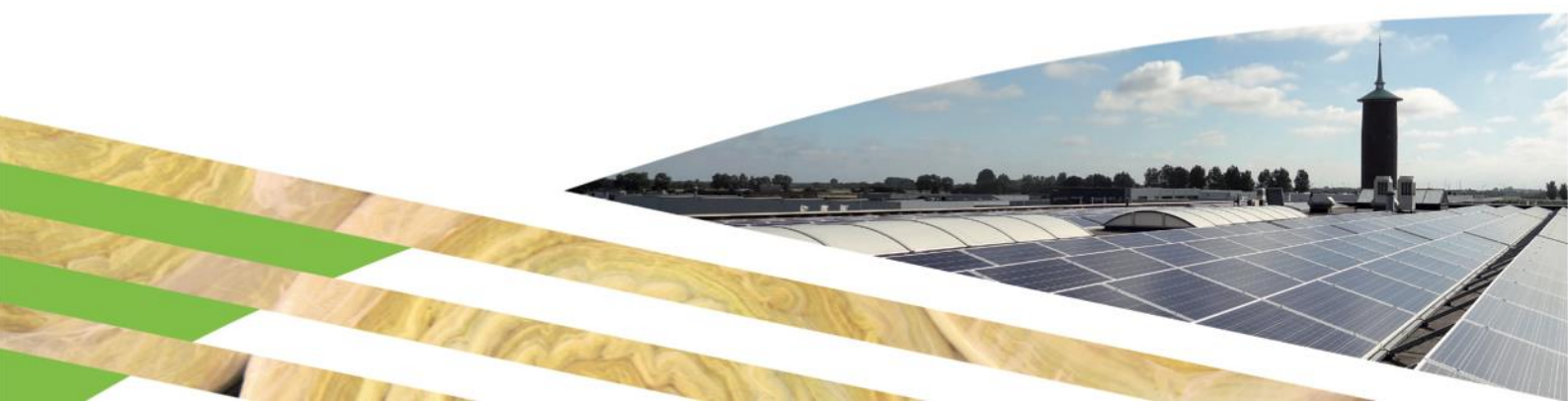
EIA wordt via het eLoket van RVO aangevraagd. De verklaring die afgegeven wordt dient om bij de belastingaangifte de EIA te effectueren. Als men de kosten voor de installatie in één kalenderjaar maakt, dan wordt de volledige aftrek in de belastingaangifte van datzelfde kalenderjaar verwerkt. Als men de kosten over meerdere jaren betaalt, dan wordt de volledige aftrek in de belastingaangifte van het kalenderjaar waarin men de installatie in gebruik neemt verwerkt, of worden vooruit betaalde bedragen in de belastingaangiften van de jaren waarin deze betaald worden verwerkt.

Indien er geen winst wordt gemaakt in het jaar van aftrek, dan kan er terugwaarts en voorwaarts verrekend worden, afhankelijk van de vorm van belasting die betaald wordt.

Voor de timing van toepassing van EIA is het verstandig om met de fiscaal adviseur te overleggen.

4. Voor groot- en kleinverbruikers: de Kleinschaligheids-investeringsaftrek (KIA)

KIA staat voor Kleinschaligheidsinvesteringaftrek. Het is dus een investeringsfaciliteit, er wordt (als het om zon PV gaat) een eenmalig belastingvoordeel verstrekt op de investering in een zonnestroominstallatie. Het belastingvoordeel beoogt het investeringsniveau in Nederland te verhogen. De aftrek wordt verwerkt in de aangifte waarin de investeringsverplichting is aangegaan (de opdracht is verstrekt) en geldt zowel voor nieuwe als voor 'tweedehands' installatieonderdelen.

KIA kan worden aangevraagd door zowel groot- als kleinverbruikers. De regeling geldt voor bedrijven, niet voor particulieren en (non-profit) instellingen, en is alleen effectief als er inkomsten- of vennootschapsbelasting betaald wordt of met andere belastingjaren verrekend kan worden. Hoe hoger het belastingtarief, hoe hoger het voordeel van de fiscale aftrek. KIA kan alleen worden aangevraagd als het totaal aan investeringen in het belastingjaar tussen €2.300 en €318.449 ligt.

De faciliteit werkt als volgt. Als de investering voldoet aan de voorwaarden, dan mag kan over het investeringsbedrag een extra fiscale aftrek boven de reguliere afschrijving genoten worden. De hoogte van de aftrek is gerelateerd aan het totaal aan investeringen van de onderneming in het desbetreffende belastingjaar.

Voor investeringen tussen €2.300 en €57.322 is het aftrekpercentage 28%, met als maximum aftrekbedrag €16.051. Voor investeringen tussen €57.322 en €106.150 is het aftrekbedrag €16.051. Voor investeringen tussen €106.150 en €318.449 wordt het aftrekbedrag van €16.051 verminderd met 7,56% van het investeringsbedrag boven de €106.150.

Twee rekenvoorbeelden:

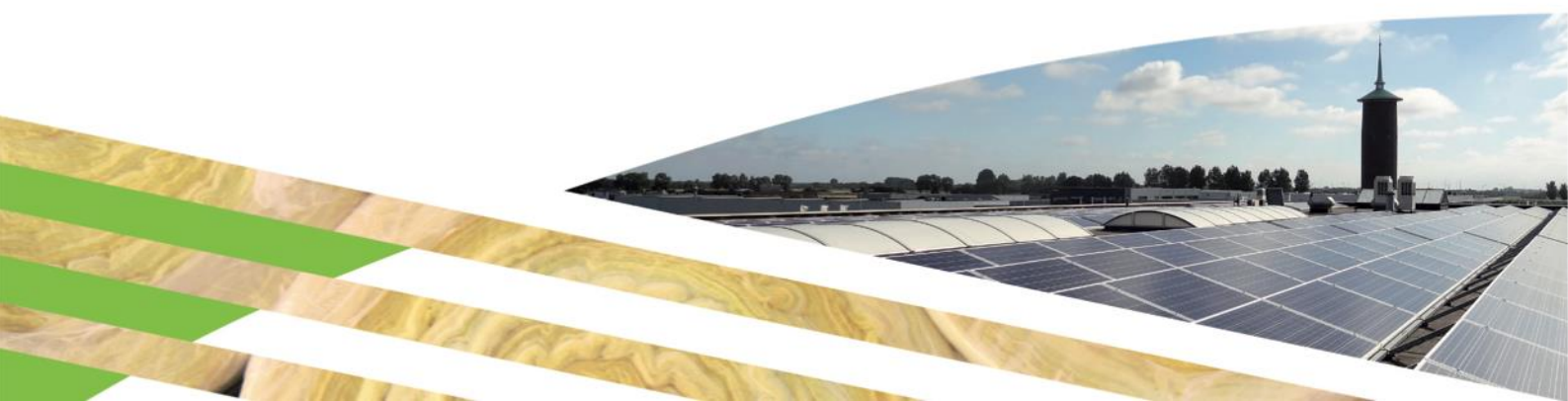
- de investering bedraagt €120.000 excl. btw. Er wordt 25% vennootschapsbelasting betaald. De extra fiscale aftrek bedraagt eenmalig $€16.051 - 7,56\% \times (\text{€}120.000 - \text{€}106.150) = \text{€}15.004$. Tegen 25% vennootschapsbelasting betekent dat een netto voordeel van €3.751, ruim 3% van de bruto-investering.
- de investering bedraagt €50.000 excl. btw. Er wordt 25% vennootschapsbelasting betaald. De extra fiscale aftrek bedraagt eenmalig $28\% \times \text{€}50.000 = \text{€}14.000$. Tegen 25% vennootschapsbelasting betekent dat een netto voordeel van €3.500, exact 7% van de bruto-investering.

KIA mag gecombineerd worden met SDE+ 2019 subsidie en met EIA.

KIA wordt in de belastingaangifte van het jaar waarin men de investeringsverplichting aangaat (de opdracht verstrekt) verwerkt. Als men de kosten voor de installatie in één kalenderjaar maakt en de installatie in dat kalenderjaar in gebruik neemt, dan wordt de volledige aftrek in de belastingaangifte van datzelfde kalenderjaar verwerkt. Als men de kosten over meerdere jaren betaalt, dan wordt de volledige aftrek in de belastingaangifte van het kalenderjaar waarin men de installatie in gebruik neemt verwerkt, of worden vooruit betaalde bedragen in de belastingaangiften van de jaren waarin deze betaald worden verwerkt.

Indien er geen winst wordt gemaakt in het jaar van aftrek, dan kan er terugwaarts en voorwaarts verrekend worden, afhankelijk van de vorm van belasting die betaald wordt.

Voor de timing van toepassing van KIA is het verstandig om met de fiscaal adviseur te overleggen.

5. Voor sportaccommodaties: de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties

Voor het verduurzamen van sportaccommodaties is er met ingang van 2019 een nieuwe subsidieregeling: de Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties. Ook zonnepanelen worden via deze regeling gesubsidieerd. De subsidie kan zelfs gecombineerd worden met SDE-subsidie.

Deze regeling wordt in deze memo niet inhoudelijk behandeld.

Meer informatie over deze regeling vindt u op <https://www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties>

6. Voor particulieren (en stichtingen of verenigingen): de btw-teruggave

Hoewel Energieke Regio zich richt op het verduurzamen van zakelijk en maatschappelijk vastgoed, worden er regelmatig door opdrachtgevers vragen gesteld m.b.t. hun privésituatie. Vanzelfsprekend juicht Stichting Energieke Regio het toe als men ook privé wil verduurzamen. Daarom wordt hieronder in het kort de regeling m.b.t. teruggave van btw op door particulieren aangebrachte zonnestroominstallaties toegelicht.

Deze regeling is niet gebaseerd op beleid van de Rijksoverheid, maar via juridische weg afgedwongen n.a.v. Europese regelgeving. Het is onduidelijk hoe lang deze regeling van kracht blijft, maar het is aannemelijk dat deze geldig blijft als er geïnvesteerd wordt op een moment waarop de regeling van kracht is.

Men kan aanspraak maken op deze regeling als men zonnepanelen heeft en stroom levert aan het openbaar stroomnet, dus op enig moment meer stroom produceert dan zelf gebruikt. In de praktijk geldt dat voor iedere zonnestroominstallatie die is aangesloten op het openbaar stroomnet. Het feit dat men mag salderen (dus energiebelasting en btw over de aan het openbaar stroomnet teruggeliverde energie krijgt) maakt de particulier tot ondernemer voor de btw. Omdat het in vrijwel alle gevallen om een beperkt btw bedrag per jaar gaat, valt de 'ondernemer' in de Kleine Ondernemersregeling en hoeft men de btw over de teruggeliverde stroom niet af te dragen. Wel kan de btw over de investering worden terugggevorderd. In het eerste jaar moet een klein forfait aan btw worden afgedragen (in mindering worden gebracht op de over de aanschaf terug te vorderen btw). In 2019 bedraagt het forfait €20 per jaar per 1.000 Wp, altijd afgerond naar boven in een veelvoud van €20.

Een rekenvoorbeeld: Er is €600 btw in rekening gebracht voor de aanschaf en installatie van zonnepanelen. De

panelen hebben een capaciteit van 2.800 Wp, dus is de verschuldigde btw €60. Omdat de in rekening gebrachte btw hoger is dan de verschuldigde btw, kan men in dit voorbeeld €540 terugvragen. Het forfaitaire bedrag is men volledig verschuldigd. Het maakt niet uit of men de zonnepanelen aan het begin of het einde van het jaar heeft aangeschaft. Men is geen btw verschuldigd over eventuele subsidie (bijvoorbeeld via de gemeente) die men heeft ontvangen voor de aanschaf van de zonnepanelen.

Als de zonnepanelen tot een (huwelijks) goederengemeenschap behoren, kan alleen de persoon die op de energienota staat vermeld zich aanmelden als 'ondernemer'. Als die persoon al ondernemer is, dan moet de btw-verrekening meegenomen worden in de reguliere btw-aangifte en moet er dus jaarlijks btw afgedragen worden over de aan het openbaar stroomnet geleverde stroom. Het kan dus lonend zijn om het energiecontract op naam van een meerderjarige bewoner die geen ondernemer is af te sluiten. Ook bestaan er andere legale constructies om als ondernemer toch het btw voordeel te benutten. Indien van toepassing is het verstandig om hierover met de fiscaal adviseur te overleggen, of de Belastingtelefoon te bellen (0800 0543, houd het Burgerservicenummer bij de hand).

De regeling geldt onder voorwaarden ook voor stichtingen en verenigingen. Voor stichtingen en verenigingen is het verstandig om hierover met de fiscaal adviseur te overleggen, of de Belastingtelefoon te bellen (0800 0543, houd de gebruikersnaam (verkregen via de Kamer van Koophandel) of het RSIN bij de hand).

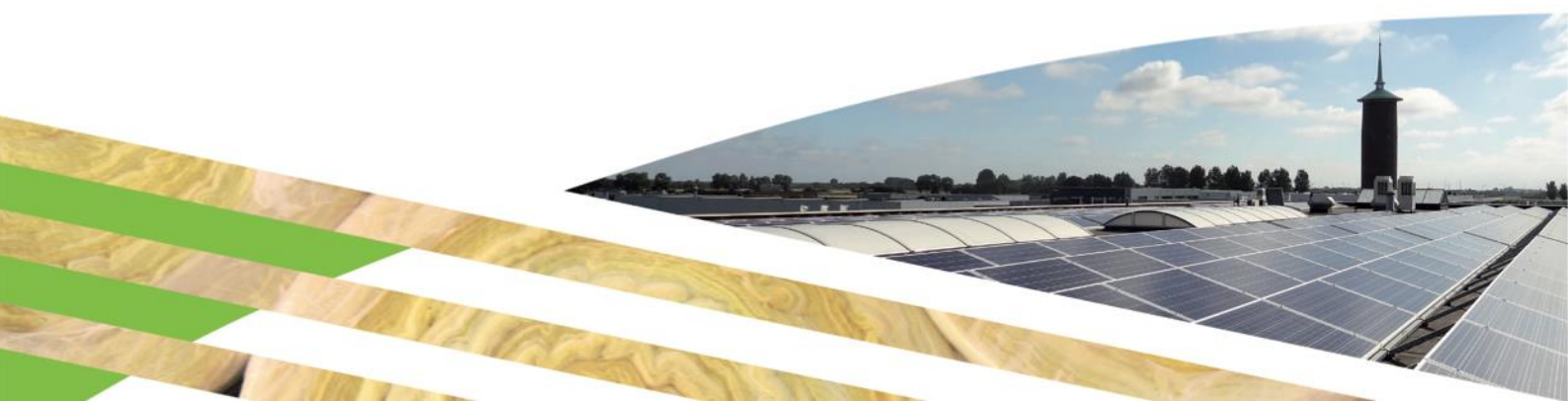
7. Niet behandeld: de Postcoderoosregeling

De Postcoderoosregeling (officieel heet de regeling: 'Verlaagd tarief energiebelasting bij lokaal opgewekte energie') is een regeling van de Rijksoverheid die bepaalt dat individuen die investeren in een collectief zonnestroomproject een korting krijgen op de energiebelasting (in 2019 €0,1422/kWh incl. btw) die ze betalen over hun eigen stroomverbruik. De korting betreft het aantal kWh dat met 'hun' deel van de panelen in het collectieve zonnestroomproject wordt opgewekt. Ondernemers kunnen ook investeren in een Postcoderoosproject, tot max. 20% van het totale aantal zonnepanelen van het project. De Postcoderoosregeling kan niet worden gecombineerd met SDE-subsidie.

Deze regeling wordt in deze memo niet verder behandeld.

8. Tot slot ontkrachting van hardnekkige misverstanden

De regelingen rond zonnepanelen zijn complex en veranderen regelmatig. Er heerst veel verwarring, wat helaas vaak leidt tot een besluit om niet in een zonnestroominstallatie te investeren, terwijl dat in heel veel gevallen wel aantrekkelijk is.

In de businesscases die Energieke Regio opstelt, wordt deze verwarring weggenomen, omdat alle relevante aspecten in de berekeningen worden verwerkt.

Een aantal van deze aspecten wordt hieronder benoemd:

- **Een zonnestroominstallatie zou niet aantrekkelijk zijn, als er geen fiscale aftrek is.**
Dit is niet zo, want als er geen fiscale aftrek op de investering mogelijk is, dan is er in het algemeen ook geen fiscale aftrek mogelijk over de energiekosten. Men heeft dus per saldo een hoger energietarief dan als men wel fiscale aftrek zou hebben, waardoor de terugverdientijd ongeveer gelijk is aan een situatie waarin men wel fiscale aftrek heeft over investering en energiekosten. Sterker nog: als de installatie is terugverdiend, hoeft in de resterende jaren geen belasting over de winst op de energielasten afgedragen te worden en is men dus feitelijk beter af dan als er wel fiscale aftrek zou zijn.
- **Hetzelfde geldt voor btw-aftrek.**
Uiteindelijk is het voor de businesscase vaak gunstiger als men geen btw mag verrekenen, omdat men ook geen btw hoeft af te dragen over de winst op de energielasten. Dit geldt echter alleen als er (door kleinverbruikers) gesaldeerd mag worden (zie paragraaf 1) of als er niet of nauwelijks aan het openbaar stroomnet wordt teruggeleverd. Zie verder ook paragraaf 6 voor teruggave van de btw op de investering in geval van particulieren, verenigingen en stichtingen.
- **Voor grootverbruikers zou investeren in zonnestroom niet aantrekkelijk zijn, want de stroomprijs is erg laag.**
Dat komt enerzijds door het grote volume dat ingekocht wordt, anderzijds door de schijvenstructuur van de energiebelasting (zie paragraaf 1). Op zich is het juist dat deze lage stroomprijs het financieel rendement vermindert, maar een grote zonnestroominstallatie is qua investering per jaarlijks opgewekt kWh ook flink voordeliger dan een kleine zonnestroominstallatie. In combinatie met SDE+ subsidie (zie paragraaf 2) en eventueel KIA (zie paragraaf 4) kunnen toch zeer aantrekkelijke rendementen gerealiseerd worden.
- **Voor kleinverbruikers met een relatief hoog stroomverbruik zou investeren in zonnestroom niet aantrekkelijk zijn, want de stroomprijs is ook voor hen laag.**
Dat komt enerzijds door het grote volume dat ingekocht wordt, anderzijds door de schijvenstructuur van de energiebelasting (zie paragraaf 1). Op zich is het juist dat deze lagere stroomprijs het financieel rendement vermindert, maar een grote zonnestroominstallatie is qua investering per jaarlijks opgewekt kWh ook flink voordeliger dan een kleine zonnestroominstallatie. Indien de installatie een vermogen groter dan 25.000 Wp krijgt, dan draagt de EIA (zie paragraaf 3) als men belastingplichtig is stevig bij aan een aantrekkelijke businesscase. In combinatie met de KIA (zie paragraaf 4) wordt deze businesscase nog veel aantrekkelijker. Voordeel voor kleinverbruikers is daarnaast dat men niet afhankelijk is van het al dan niet toekennen van SDE+ subsidie.
- **Voor kleinverbruikers is investeren in zonnestroom niet aantrekkelijk omdat de saldering wordt afgeschaft.**
Afbouwen van saldering (zie paragraaf 1) heeft onmiskenbaar invloed op de terugverdientijden en financiële rendementen van de zonnestroominstallatie. Deze invloed kan in de businesscases die Energieke Regio opstelt

worden meeberekend. Desgewenst wordt zelfs zonder het voordeel van saldering gerekend. In de praktijk valt dit vaak mee, omdat het alleen invloed heeft op de vergoeding die wordt betaald voor aan het openbaar net terug te leveren stroom. Voor installaties die zijn gerealiseerd onder de huidige salderingsregeling komt er waarschijnlijk een overgangsregeling, die wat beter zal zijn dan de aangekondigde afbouwende salderingsregeling.

- **Voor het financieel rendement zou het verstandiger zijn om te wachten tot de technische rendementen van zonnestroominstallaties verbeterd zijn en/of de prijzen van de installaties verder gezakt zijn.**

Dat is een begrijpelijk misverstand, maar de jarenlange ervaring wijst uit dat de het technisch rendement, de kosten van de installatie, de ontwikkeling van de stroomprijs, de hoogtes van subsidies en fiscale voordelen per saldo op elk moment tot min of meer dezelfde terugverdientijden en financiële rendementen leiden. Als deze terugverdientijden en financiële rendementen aantrekkelijk zijn, dan kan er dus beter vroeger dan later in een zonnestroominstallatie geïnvesteerd worden.

- **Financieren van zonnestroominstallaties zou niet aantrekkelijk zijn.**

Dat geldt in het algemeen uitsluitend in de volgende gevallen:

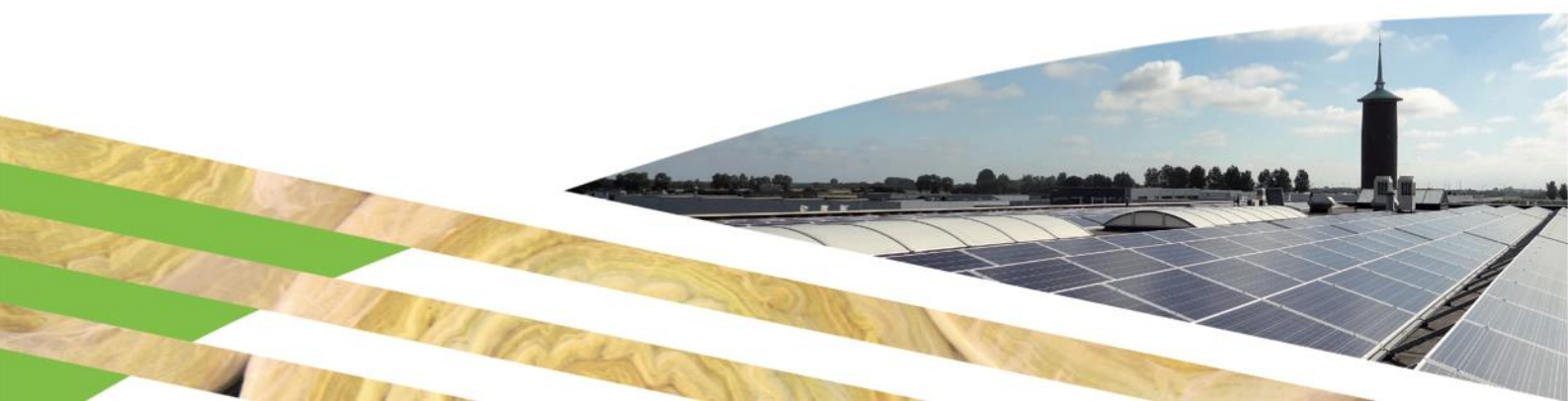
-Het financieren van de zonnestroominstallatie gaat ten koste van de financieringsruimte voor andere (hoger renderende of noodzakelijke) activiteiten. In steeds meer gevallen beschouwt de financierende partij de zonnestroominstallatie als een zelfstandige businesscase en is dit dus niet of slechts gedeeltelijk aan de orde. Feitelijk biedt de positieve kasstroom uit de investering in de zonnestroominstallatie juist ruimte om extra financiering te kunnen bekostigen.

-De rente is dusdanig hoog, dat aflossing en rente samen hoger zijn dan de opbrengsten van de installatie.

Deze situatie zijn we nog niet vaak tegengekomen. Er kan vaak tegen 2 à 3% rente gefinancierd worden, terwijl het rendement van de investering vaak tussen 8 en 12% ligt.

Overige regelingen:

Naast de hierboven behandelde regelingen m.b.t. zonnestroominstallaties zijn er talrijke subsidies en fiscaliteiten voor andere verduurzamingsmaatregelen. Deze worden in deze memo niet behandeld. Een regeling die wel het vermelden waard is, is de per 1 januari 2016 ingevoerde investeringssubsidie duurzame energie (ISDE). Deze regeling geldt voor particulieren, zakelijke en maatschappelijke organisaties en sinds medio 2017 ook voor overheden en biedt een tegemoetkoming in de investeringskosten van installaties waarmee duurzame warmte wordt opgewekt. Stichting Energieke Regio heeft hierover een aparte memo opgesteld.

Met deze memo over de diverse regelingen m.b.t. zonnepanelen hoopt Stichting Energieke Regio een bijdrage te leveren om de complexe regelingen m.b.t. zonnestroominstallaties inzichtelijker te maken en daarmee de aantrekkelijkheid van het opwekken van duurzame stroom onder de aandacht te brengen.

Stichting Energieke Regio kan aanvullend:

- exploitatieberekeningen (businesscases) opstellen voor zonnestroominstallaties;
- aanvragen indienen voor SDE-subsidie;
- een programma van eisen opstellen voor de zonnestroominstallatie (en een eventueel benodigde transformator), waarmee onderling vergelijkbare offertes kunnen worden opgevraagd en objectief kunnen worden beoordeeld;
- (collectieve) aanbestedingen voor zonnestroominstallaties organiseren.

Stichting Energieke Regio doet dat vanuit een volstrekt onafhankelijke positie en zal altijd objectief en in het belang van de opdrachtgever adviseren. Er worden geen provisies van installateurs geaccepteerd.

Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen naar zonadvies@energiekeregio.nl. Onze adviseurs helpen u graag verder!

